

Μονάδες

Γιάννης Κασσιός

- Εισαγωγή (μεγάλη!)
- Κατασκευαστές Τύπων και Υπερφόρτωση
- Κλάση Monad
- Σύνταξη do
- Είσοδος/έξοδος

- Εισαγωγή (μεγάλη!)
- Κατασκευαστές Τύπων και Υπερφόρτωση
- Κλάση `Monad`
- Σύνταξη `do`
- Είσοδος/έξοδος

- Εισαγωγή (μεγάλη!)
- Κατασκευαστές Τύπων και Υπερφόρτωση
- Κλάση `Monad`
- Σύνταξη `do`
- Είσοδος/έξοδος

- Εισαγωγή (μεγάλη!)
- Κατασκευαστές Τύπων και Υπερφόρτωση
- Κλάση `Monad`
- Σύνταξη `do`
- Είσοδος/έξοδος

- Εισαγωγή (μεγάλη!)
- Κατασκευαστές Τύπων και Υπερφόρτωση
- Κλάση `Monad`
- Σύνταξη `do`
- Είσοδος/έξοδος

- Σύνθεση συναρτήσεων $f_i :: T_i \rightarrow T_{i+1}$ και $x :: T_0$:

$$f_{n-1} (f_{n-2} (\dots f_0 x)) \dots :: T_n$$

- Ορίζουμε:

```
app x f = f x ; infixl 0 `app`
```

Τύπος: $a \rightarrow (a \rightarrow b) \rightarrow b$

- Το παραπάνω γράφεται:

$$x \text{ `app` } f_0 \text{ `app` } \dots \text{ `app` } f_{n-1} :: T_n$$

- Σύνθεση συναρτήσεων $f_i :: T_i \rightarrow T_{i+1}$ και $x :: T_0$:

$$f_{n-1} (f_{n-2} (\dots f_0 x)) \dots :: T_n$$

- Ορίζουμε:

```
app x f = f x ; infixl 0 `app`
```

Τύπος: $a \rightarrow (a \rightarrow b) \rightarrow b$

- Το παραπάνω γράφεται:

$$x \text{ `app` } f_0 \text{ `app` } \dots \text{ `app` } f_{n-1} :: T_n$$

- Σύνθεση συναρτήσεων $f_i :: T_i \rightarrow T_{i+1}$ και $x :: T_0$:

$$f_{n-1} (f_{n-2} (\dots f_0 x)) \dots :: T_n$$

- Ορίζουμε:

`app x f = f x ; infixl 0 `app``

Τύπος: $a \rightarrow (a \rightarrow b) \rightarrow b$

- Το παραπάνω γράφεται:

$$x \text{ `app` } f_0 \text{ `app` } \dots \text{ `app` } f_{n-1} :: T_n$$

- Θέλουμε να εμπλουτίσουμε τις συναρτήσεις με επιπλέον λειτουργικότητα: $f'_i :: T_i \rightarrow m T_{i+1}$

- Θέλουμε ο υπολογισμός μας να γίνεται από $m T_0$ σε $m T_n$:

$$x' \text{ 'app' } f'_0 \text{ 'app' } \dots \text{ 'app' } f'_{n-1} :: m T_n$$

όπου $x' :: m T_0$

- Χρειαζόμαστε:

- καινούρια συνάρτηση σύνθεσης `appm`
- συνάρτηση `liftm` που να "ανεβάζει" μια τιμή a σε $m a$

- Τύποι:

`appm :: m a -> (a -> m b) -> m b`

`liftm :: a -> m a`

- Η σύνθεση γίνεται:

$$\text{liftm } x \text{ 'appm' } f'_0 \text{ 'appm' } \dots \text{ 'appm' } f'_{n-1} :: m T_n$$

- Θέλουμε να εμπλουτίσουμε τις συναρτήσεις με επιπλέον λειτουργικότητα: $f'_i :: T_i \rightarrow m T_{i+1}$
- Θέλουμε ο υπολογισμός μας να γίνεται από $m T_0$ σε $m T_n$:

$$x' \text{ 'app' } f'_0 \text{ 'app' } \dots \text{ 'app' } f'_{n-1} :: m T_n$$

όπου $x' :: m T_0$

- Χρειαζόμαστε:
 - καινούρια συνάρτηση σύνθεσης `appm`
 - συνάρτηση `liftm` που να "ανεβάζει" μια τιμή a σε $m a$

- Τύποι:

`appm :: m a -> (a -> m b) -> m b`

`liftm :: a -> m a`

- Η σύνθεση γίνεται:

$$\text{liftm } x \text{ 'appm' } f'_0 \text{ 'appm' } \dots \text{ 'appm' } f'_{n-1} :: m T_n$$

- Θέλουμε να εμπλουτίσουμε τις συναρτήσεις με επιπλέον λειτουργικότητα: $f'_i :: T_i \rightarrow m T_{i+1}$
- Θέλουμε ο υπολογισμός μας να γίνεται από $m T_0$ σε $m T_n$:

$$x' \text{ 'app' } f'_0 \text{ 'app' } \dots \text{ 'app' } f'_{n-1} :: m T_n$$

όπου $x' :: m T_0$

- Χρειαζόμαστε:
 - καινούρια συνάρτηση σύνθεσης `appm`
 - συνάρτηση `liftm` που να "ανεβάζει" μια τιμή a σε $m a$
- Τύποι:

`appm :: m a -> (a -> m b) -> m b`

`liftm :: a -> m a`

- Η σύνθεση γίνεται:

$$\text{liftm } x \text{ 'appm' } f'_0 \text{ 'appm' } \dots \text{ 'appm' } f'_{n-1} :: m T_n$$

- Θέλουμε να εμπλουτίσουμε τις συναρτήσεις με επιπλέον λειτουργικότητα: $f'_i :: T_i \rightarrow m T_{i+1}$
- Θέλουμε ο υπολογισμός μας να γίνεται από $m T_0$ σε $m T_n$:

$$x' \text{ `app` } f'_0 \text{ `app` } \dots \text{ `app` } f'_{n-1} :: m T_n$$

όπου $x' :: m T_0$

- Χρειαζόμαστε:
 - καινούρια συνάρτηση σύνθεσης `appm`
 - συνάρτηση `liftm` που να "ανεβάζει" μια τιμή a σε $m a$
- Τύποι:

`appm :: m a -> (a -> m b) -> m b`

`liftm :: a -> m a`

- Η σύνθεση γίνεται:

$$\text{liftm } x \text{ `appm` } f'_0 \text{ `appm` } \dots \text{ `appm` } f'_{n-1} :: m T_n$$

- Έλεγχος λαθών (m=Maybe)
- Συναρτήσεις Maybe a->Maybe b:

- για κάθε οριζόμενη συνάρτηση f:

```
f(Just x) = ...
```

```
f Nothing = Nothing
```

- για κάθε ανώνυμη συνάρτηση:

```
\mbx->case mbx of Just x ->...
```

```
                Nothing->Nothing
```

- μέσω σε άλλους υπολογισμούς:

```
case val of
```

```
  Nothing -> Nothing
```

```
  Just x -> case f x of
```

```
    Nothing -> Nothing
```

```
    Just y -> case g y of
```

```
      Nothing -> Nothing
```

```
      Just z -> Just z
```

- Έλεγχος λαθών (m=Maybe)
- Συναρτήσεις Maybe a->Maybe b:

- για κάθε οριζόμενη συνάρτηση f:

```
f(Just x) = ...
```

```
f Nothing = Nothing
```

- για κάθε ανώνυμη συνάρτηση:

```
\mbx->case mbx of Just x ->...
```

```
Nothing->Nothing
```

- μέσα σε άλλους υπολογισμούς:

```
case val of
```

```
Nothing -> Nothing
```

```
Just x -> case f x of
```

```
Nothing -> Nothing
```

```
Just y -> case g y of
```

```
Nothing -> Nothing
```

```
Just z -> Just z
```

- Έλεγχος λαθών (m=Maybe)
- Συναρτήσεις Maybe a->Maybe b:
 - για κάθε οριζόμενη συνάρτηση f:
f (Just x) = ...
f Nothing = Nothing
 - για κάθε ανώνυμη συνάρτηση:
`\mbx->case mbx of Just x ->...
Nothing->Nothing`

- μέσα σε άλλους υπολογισμούς:
`case val of
Nothing -> Nothing
Just x -> case f x of
Nothing -> Nothing
Just y -> case g y of
Nothing -> Nothing
Just z -> Just z`

- Έλεγχος λαθών (m=Maybe)
- Συναρτήσεις Maybe $a \rightarrow \text{Maybe } b$:
 - για κάθε οριζόμενη συνάρτηση f:
 $f(\text{Just } x) = \dots$
 $f \text{ Nothing} = \text{Nothing}$
 - για κάθε ανώνυμη συνάρτηση:
 $\backslash \text{mbx} \rightarrow \text{case mbx of Just } x \rightarrow \dots$
 $\text{Nothing} \rightarrow \text{Nothing}$
 - μέσα σε άλλους υπολογισμούς:
 case val of
 $\text{Nothing} \rightarrow \text{Nothing}$
 $\text{Just } x \rightarrow \text{case } f \text{ } x \text{ of}$
 $\text{Nothing} \rightarrow \text{Nothing}$
 $\text{Just } y \rightarrow \text{case } g \text{ } y \text{ of}$
 $\text{Nothing} \rightarrow \text{Nothing}$
 $\text{Just } z \rightarrow \text{Just } z$

- Χρησιμοποιούμε `f :: a -> Maybe b` και:

- `liftMaybe = Just`

- `appMaybe`

- `appMaybe Nothing _ = Nothing`

- `appMaybe (Just x) f = f x`

- Τώρα:

- οριζόμενη συνάρτηση: `f x = ...`

- ανώνυμη συνάρτηση: `\x -> ...`

- μέσα σε άλλους υπολογισμούς:

- `liftMaybe val 'appMaybe' f 'appMaybe' g`

- Χρησιμοποιούμε `f :: a -> Maybe b` και:

- `liftMaybe = Just`

- `appMaybe`

```
appMaybe Nothing _ = Nothing
```

```
appMaybe (Just x) f = f x
```

- Τώρα:

- οριζόμενη συνάρτηση: `f x = ...`

- ανώνυμη συνάρτηση: `\x->...`

- μέσα σε άλλους υπολογισμούς:

```
liftMaybe val `appMaybe` f `appMaybe` g
```

- Χρησιμοποιούμε `f :: a -> Maybe b` και:

- `liftMaybe = Just`

- `appMaybe`

```
appMaybe Nothing _ = Nothing
```

```
appMaybe (Just x) f = f x
```

- Τώρα:

- οριζόμενη συνάρτηση: `f x = ...`

- ανώνυμη συνάρτηση: `\x->...`

- μέσα σε άλλους υπολογισμούς:

```
liftMaybe val `appMaybe` f `appMaybe` g
```

- Χρησιμοποιούμε `f :: a -> Maybe b` και:

- `liftMaybe = Just`

- `appMaybe`

```
appMaybe Nothing _ = Nothing
```

```
appMaybe (Just x) f = f x
```

- Τώρα:

- οριζόμενη συνάρτηση: `f x = ...`

- ανώνυμη συνάρτηση: `\x->...`

- μέσα σε άλλους υπολογισμούς:

```
liftMaybe val `appMaybe` f `appMaybe` g
```

- Χρησιμοποιούμε `f :: a -> Maybe b` και:

- `liftMaybe = Just`

- `appMaybe`

- `appMaybe Nothing _ = Nothing`

- `appMaybe (Just x) f = f x`

- Τώρα:

- οριζόμενη συνάρτηση: `f x = ...`

- ανώνυμη συνάρτηση: `\x->...`

- μέσα σε άλλους υπολογισμούς:

- `liftMaybe val 'appMaybe' f 'appMaybe' g`

- Χρησιμοποιούμε $f :: a \rightarrow \text{Maybe } b$ και:
 - `liftMaybe = Just`
 - `appMaybe`
`appMaybe Nothing _ = Nothing`
`appMaybe (Just x) f = f x`
- Τώρα:
 - οριζόμενη συνάρτηση: `f x = ...`
 - ανώνυμη συνάρτηση: `\x->...`
 - μέσα σε άλλους υπολογισμούς:
`liftMaybe val `appMaybe` f `appMaybe` g`

- Έστω

```
saferev x = if x==0 then Nothing else Just(1/x)
```

- Ασφαλής υπολογισμός του $1/(x*z)$

```
liftMaybe x `appMaybe` saferev
      `appMaybe` \rx->liftMaybe z
                    `appMaybe` saferev
                    `appMaybe`
                      \rz->liftMaybe(rx*rz)
```

- Σαφέστερος κώδικας:

```
liftMaybe x `appMaybe` \x->
saferev x    `appMaybe` \rx->
liftMaybe z `appMaybe` \z->
saferev z    `appMaybe` \rz->
liftMaybe (rx*rz)
```


- Έστω

```
saferev x = if x==0 then Nothing else Just(1/x)
```

- Ασφαλής υπολογισμός του $1/(x*z)$

```
liftMaybe x `appMaybe` saferev
    `appMaybe` \rx->liftMaybe z
                `appMaybe` saferev
                `appMaybe`
                \rz->liftMaybe(rx*rz)
```

- Σαφέστερος κώδικας:

```
liftMaybe x `appMaybe` \x->
saferev x    `appMaybe` \rx->
liftMaybe z `appMaybe` \z->
saferev z    `appMaybe` \rz->
liftMaybe (rx*rz)
```

- Έστω

```
saferev x = if x==0 then Nothing else Just(1/x)
```

- Ασφαλής υπολογισμός του $1/(x*z)$

```
liftMaybe x `appMaybe` saferev
    `appMaybe` \rx->liftMaybe z
                `appMaybe` saferev
                `appMaybe`
                \rz->liftMaybe(rx*rz)
```

- Σαφέστερος κώδικας:

```
liftMaybe x `appMaybe` \x->
saferev x `appMaybe` \rx->
liftMaybe z `appMaybe` \z->
saferev z `appMaybe` \rz->
liftMaybe (rx*rz)
```

- Θέλουμε να προσθέσουμε δυνατότητες logging στις συναρτήσεις μας

- παράδειγμα:

```
f x = (...some_result... , "f was called")
```

- m=Log όπου

```
type Log a = (a,String)
```

- Συναρτήσεις liftLog και appLog:

```
liftLog r = (r,"")
```

```
appLog (r,s) f =
```

```
(r',s++s') where (r',s')=f r
```

- Θέλουμε να προσθέσουμε δυνατότητες logging στις συναρτήσεις μας

- παράδειγμα:

```
f x = (...some_result... , "f was called")
```

- m=Log όπου

```
type Log a = (a,String)
```

- Συναρτήσεις liftLog και appLog:

```
liftLog r = (r,"")
```

```
appLog (r,s) f =
```

```
(r',s++s') where (r',s')=f r
```

- Θέλουμε να προσθέσουμε δυνατότητες logging στις συναρτήσεις μας

- παράδειγμα:

```
f x = (...some_result... , "f was called")
```

- `m=Log` όπου

```
type Log a = (a,String)
```

- Συναρτήσεις `liftLog` και `appLog`:

```
liftLog r = (r,"")
```

```
appLog (r,s) f =
```

```
(r',s++s') where (r',s')=f r
```

- Θέλουμε να προσθέσουμε δυνατότητες logging στις συναρτήσεις μας

- παράδειγμα:

```
f x = (...some_result... , "f was called")
```

- m=Log όπου

```
type Log a = (a,String)
```

- Συναρτήσεις liftLog και appLog:

```
liftLog r = (r,"")
```

```
appLog (r,s) f =
```

```
(r',s++s') where (r',s')=f r
```

- Ορισμοί με logging:

```
f n =  
  (n*2, "f(" ++ show n ++ ") was called.  ")  
g n =  
  (n+1, "g(" ++ show n ++ ") was called.  ")
```

- Χρήση:

```
liftLog 10 'appLog' \x->  
f x 'appLog' \y->  
g y 'appLog' \z-> liftLog(x+y+z)  
επιστρέφει  
(51,"f(10) was called.  g(20) was called.  ")
```

- Ορισμοί με logging:

```
f n =  
  (n*2, "f(" ++ show n ++ ") was called.  ")  
g n =  
  (n+1, "g(" ++ show n ++ ") was called.  ")
```

- Χρήση:

```
liftLog 10 `appLog` \x->  
f x `appLog` \y->  
g y `appLog` \z-> liftLog(x+y+z)  
επιστρέφει  
(51,"f(10) was called.  g(20) was called.  ")
```


Ορισμοί με αναδρομή:

```
logg str = (undef, str)
```

```
factorial 0 =
```

```
  logg ("factorial(0) was called.  ") `appLog` \_->
```

```
  liftLog 1
```

```
factorial n =
```

```
  logg("factorial(" ++ show n ++ ") was called.  ")
```

```
    `appLog` \_->
```

```
  factorial(n-1) `appLog` \x->
```

```
  liftLog (x*n)
```

- Για την υποστήριξη της νέας λειτουργικότητας m χρειαζόμαστε
 - $\text{liftm} :: a \rightarrow m a$
 - $\text{appm} :: m a \rightarrow (a \rightarrow m b) \rightarrow m b$

- Οι συναρτήσεις πρέπει να ικανοποιούν:

```
liftm x 'appm' f = f x
mx 'appm' liftm = mx
mx 'appm' (\x -> f x 'appm' g)
    = (mx 'appm' f) 'appm' g
```

- Η τριάδα $(m, \text{liftm}, \text{appm})$ ονομάζεται μονάδα (monad)

- Για την υποστήριξη της νέας λειτουργικότητας m χρειαζόμαστε
 - $\text{liftm} :: a \rightarrow m a$
 - $\text{appm} :: m a \rightarrow (a \rightarrow m b) \rightarrow m b$

- Οι συναρτήσεις πρέπει να ικανοποιούν:

```
liftm x `appm` f = f x
mx `appm` liftm = mx
mx `appm` (\x -> f x `appm` g)
    = (mx `appm` f) `appm` g
```

- Η τριάδα $(m, \text{liftm}, \text{appm})$ ονομάζεται μονάδα (monad)

- Για την υποστήριξη της νέας λειτουργικότητας m χρειαζόμαστε

- `liftm :: a -> m a`

- `appm :: m a -> (a -> m b) -> m b`

- Οι συναρτήσεις πρέπει να ικανοποιούν:

```
liftm x `appm` f = f x
```

```
mx `appm` liftm = mx
```

```
mx `appm` (\x -> f x `appm` g)
```

```
    = (mx `appm` f) `appm` g
```

- Η τριάδα $(m, \text{liftm}, \text{appm})$ ονομάζεται μονάδα (monad)

- Για την υποστήριξη της νέας λειτουργικότητας m χρειαζόμαστε

- $\text{liftm} :: a \rightarrow m a$
- $\text{appm} :: m a \rightarrow (a \rightarrow m b) \rightarrow m b$

- Οι συναρτήσεις πρέπει να ικανοποιούν:

$\text{liftm } x \text{ `appm` } f = f x$

$m x \text{ `appm` } \text{liftm} = m x$

$m x \text{ `appm` } (\backslash x \rightarrow f x \text{ `appm` } g)$
 $= (m x \text{ `appm` } f) \text{ `appm` } g$

- Η τριάδα $(m, \text{liftm}, \text{appm})$ ονομάζεται μονάδα (monad)

- Για την υποστήριξη της νέας λειτουργικότητας m χρειαζόμαστε

- $\text{liftm} :: a \rightarrow m a$
- $\text{appm} :: m a \rightarrow (a \rightarrow m b) \rightarrow m b$

- Οι συναρτήσεις πρέπει να ικανοποιούν:

$$\begin{aligned} \text{liftm } x \text{ 'appm' } f &= f \ x \\ mx \text{ 'appm' } \text{liftm} &= mx \\ mx \text{ 'appm' } (\backslash x \rightarrow f \ x \text{ 'appm' } g) \\ &= (mx \text{ 'appm' } f) \text{ 'appm' } g \end{aligned}$$

- Η τριάδα $(m, \text{liftm}, \text{appm})$ ονομάζεται μονάδα (monad)

- Για την υποστήριξη της νέας λειτουργικότητας m χρειαζόμαστε
 - $\text{liftm} :: a \rightarrow m a$
 - $\text{appm} :: m a \rightarrow (a \rightarrow m b) \rightarrow m b$
- Οι συναρτήσεις πρέπει να ικανοποιούν:
 $\text{liftm } x \text{ `appm` } f = f x$
 $m x \text{ `appm` } \text{liftm} = m x$
 $m x \text{ `appm` } (\backslash x \rightarrow f x \text{ `appm` } g)$
 $\quad = (m x \text{ `appm` } f) \text{ `appm` } g$
- Η τριάδα $(m, \text{liftm}, \text{appm})$ ονομάζεται μονάδα (monad)

- Ένας κατασκευαστής τύπου (type constructor) είναι μία συνάρτηση από τύπους σε τύπο
- Παραδείγματα:
[]
- Υπερφόρτωση και κλάσεις υποστηρίζονται και σε κατασκευαστές τύπων:

```
class SomeClass cons where
  somefunction :: cons a -> String
instance SomeClass Maybe where
  somefunction (Just _) = "Correct"
  somefunction Nothing = "Error"
instance SomeClass [] where
  somefunction [] = "Empty"
  somefunction _ = "Non-empty"
```


- Ένας κατασκευαστής τύπου (type constructor) είναι μία συνάρτηση από τύπους σε τύπο
- Παραδείγματα:
[]
- Υπερφόρτωση και κλάσεις υποστηρίζονται και σε κατασκευαστές τύπων:

```
class SomeClass cons where
  somefunction :: cons a -> String
instance SomeClass Maybe where
  somefunction (Just _) = "Correct"
  somefunction Nothing = "Error"
instance SomeClass [] where
  somefunction [] = "Empty"
  somefunction _ = "Non-empty"
```

- Ένας κατασκευαστής τύπου (type constructor) είναι μία συνάρτηση από τύπους σε τύπο
- Παραδείγματα:
[]
- Υπερφόρτωση και κλάσεις υποστηρίζονται και σε κατασκευαστές τύπων:

```
class SomeClass cons where
  somefunction :: cons a -> String
instance SomeClass Maybe where
  somefunction (Just _) = "Correct"
  somefunction Nothing = "Error"
instance SomeClass [] where
  somefunction [] = "Empty"
  somefunction _ = "Non-empty"
```

- Η κλάση κατασκευαστών τύπων Monad έχει στιγμιότυπα μονάδες
 - η συνάρτηση `liftM` ονομάζεται `return`
 - η συνάρτηση `appM` γίνεται τελεστής `>>=`
 - υποστηρίζεται τελεστής `>>` που πετάει την τιμή που επιστρέφει το αριστερό του όρισμα
 - οι ιδιότητες μονάδας δε μπορούν να επαληθευτούν από τη Haskell

```
class Monad m where
  (>>=) :: m a -> (a -> m b) -> m b
  return :: a -> m a
  (>>) :: m a -> m b -> m b
  m >> k = m >>= \_ -> k
```

- Η κλάση κατασκευαστών τύπων Monad έχει στιγμιότυπα μονάδες
 - η συνάρτηση `liftm` ονομάζεται `return`
 - η συνάρτηση `appm` γίνεται τελεστής `>>=`
 - υποστηρίζεται τελεστής `>>` που πετάει την τιμή που επιστρέφει το αριστερό του όρισμα
 - οι ιδιότητες μονάδας δε μπορούν να επαληθευτούν από τη Haskell

```
class Monad m where
  (>>=) :: m a -> (a -> m b) -> m b
  return :: a -> m a
  (>>) :: m a -> m b -> m b
  m >> k = m >>= \_ -> k
```

- Η κλάση κατασκευαστών τύπων Monad έχει στιγμιότυπα μονάδες
 - η συνάρτηση `liftm` ονομάζεται `return`
 - η συνάρτηση `appm` γίνεται τελεστής `>>=`
 - υποστηρίζεται τελεστής `>>` που πετάει την τιμή που επιστρέφει το αριστερό του όρισμα
 - οι ιδιότητες μονάδας δε μπορούν να επαληθευτούν από τη Haskell

```
class Monad m where
  (>>=) :: m a -> (a -> m b) -> m b
  return :: a -> m a
  (>>) :: m a -> m b -> m b
  m >> k = m >>= \_ -> k
```

- Η κλάση κατασκευαστών τύπων Monad έχει στιγμιότυπα μονάδες
 - η συνάρτηση `liftm` ονομάζεται `return`
 - η συνάρτηση `appm` γίνεται τελεστής `>>=`
 - υποστηρίζεται τελεστής `>>` που πετάει την τιμή που επιστρέφει το αριστερό του όρισμα
 - οι ιδιότητες μονάδας δε μπορούν να επαληθευτούν από τη Haskell

```
class Monad m where
  (>>=) :: m a -> (a -> m b) -> m b
  return :: a -> m a
  (>>) :: m a -> m b -> m b
  m >> k = m >>= \_ -> k
```

- Η κλάση κατασκευαστών τύπων Monad έχει στιγμιότυπα μονάδες
 - η συνάρτηση `liftm` ονομάζεται `return`
 - η συνάρτηση `appm` γίνεται τελεστής `>>=`
 - υποστηρίζεται τελεστής `>>` που πετάει την τιμή που επιστρέφει το αριστερό του όρισμα
 - οι ιδιότητες μονάδας δε μπορούν να επαληθευτούν από τη Haskell

```
class Monad m where
  (>>=) :: m a -> (a -> m b) -> m b
  return :: a -> m a
  (>>) :: m a -> m b -> m b
  m >> k = m >>= \_ -> k
```

- Η κλάση κατασκευαστών τύπων Monad έχει στιγμιότυπα μονάδες
 - η συνάρτηση `liftm` ονομάζεται `return`
 - η συνάρτηση `appm` γίνεται τελεστής `>>=`
 - υποστηρίζεται τελεστής `>>` που πετάει την τιμή που επιστρέφει το αριστερό του όρισμα
 - οι ιδιότητες μονάδας δε μπορούν να επαληθευτούν από τη Haskell

```
class Monad m where
  (>>=) :: m a -> (a -> m b) -> m b
  return :: a -> m a
  (>>) :: m a -> m b -> m b
  m >> k = m >>= \_ -> k
```


- Η κλάση κατασκευαστών τύπων Monad έχει στιγμιότυπα μονάδες
 - η συνάρτηση `liftm` ονομάζεται `return`
 - η συνάρτηση `appm` γίνεται τελεστής `>>=`
 - υποστηρίζεται τελεστής `>>` που πετάει την τιμή που επιστρέφει το αριστερό του όρισμα
 - οι ιδιότητες μονάδας δε μπορούν να επαληθευτούν από τη Haskell

```
class Monad m where
  (>>=) :: m a -> (a -> m b) -> m b
  return :: a -> m a
  (>>) :: m a -> m b -> m b
  m >> k = m >>= \_ -> k
```

- Ο κατασκευαστής Maybe είναι ήδη μονάδα:

```
instance Monad Maybe where
  (Just x) >>= k = k x
  Nothing >>= k = Nothing
  return = Just
```

- Παράδειγμα υπολογισμού $1 / (x * z)$:

```
return x >>= \x->
saferev x >>= \rx->
return z >>= \z->
saferev z >>= \rz->
return (rx*rz)
```

- Ο κατασκευαστής Maybe είναι ήδη μονάδα:

```
instance Monad Maybe where
  (Just x) >>= k = k x
  Nothing >>= k = Nothing
  return = Just
```

- Παράδειγμα υπολογισμού $1/(x*z)$:

```
return x >>= \x->
saferev x >>= \rx->
return z >>= \z->
saferev z >>= \rz->
return (rx*rz)
```

Η κλάση Monad

Παράδειγμα II - Log - I

```
data Log a = Log (a, String)
instance Monad Log where
    return r = Log (r, "")
    (Log (r,s)) >>= k =
        Log (r',s++s') where Log (r',s')=k r
logg str = Log (undef, str)
```

```
f n =
    logg("f(" ++ show n ++ ") was called. ") >>
    return (2*n)
g n =
    logg("g(" ++ show n ++ ") was called. ") >>
    return (n+1)
```

```
data Log a = Log (a, String)
instance Monad Log where
    return r = Log (r, "")
    (Log (r,s)) >>= k =
        Log (r',s++s') where Log (r',s')=k r
logg str = Log (undef, str)

f n =
    logg("f(" ++ show n ++ ") was called. ") >>
    return (2*n)
g n =
    logg("g(" ++ show n ++ ") was called. ") >>
    return (n+1)
```

Η κλάση Monad

Παράδειγμα II - Log - II

```
exLog =  
  return 10 >>= \x->  
  f x >>= \y->  
  g y >>= \z->  
  return(x+y+z)
```

```
factorial 0 =  
  logg"factorial(0) was called. " >>  
  return 1
```

```
factorial n =  
  logg  
    ("factorial(" ++ show n ++ ") was called. ")  
  >>  
  factorial(n-1) >>= \x->  
  return(x*n)
```

- Η σύνταξη do για τις μονάδες καθαρίζει τον κώδικα από τη συνεχή χρήση των >>= και >>
 - ξεκινάμε με τη λέξη do
 - ακολουθούν ευθυγραμμισμένες σε γραμμές οι εντολές, χωρίς >> και >>= (που υπονοούνται)
 - η σύνταξη
`command >>= \variable->`
αντικαθίσταται από
`variable <- command`

- Η σύνταξη do για τις μονάδες καθαρίζει τον κώδικα από τη συνεχή χρήση των >>= και >>
 - ξεκινάμε με τη λέξη do
 - ακολουθούν ευθυγραμμισμένες σε γραμμές οι εντολές, χωρίς >> και >>= (που υπονοούνται)
 - η σύνταξη
`command >>= \variable->`
αντικαθίσταται από
`variable <- command`

- Η σύνταξη do για τις μονάδες καθαρίζει τον κώδικα από τη συνεχή χρήση των >>= και >>
 - ξεκινάμε με τη λέξη do
 - ακολουθούν ευθυγραμμισμένες σε γραμμές οι εντολές, χωρίς >> και >>= (που υπονοούνται)
 - η σύνταξη

```
command >>= \variable->
```

αντικαθίσταται από

```
variable <- command
```

- Η σύνταξη do για τις μονάδες καθαρίζει τον κώδικα από τη συνεχή χρήση των >>= και >>
 - ξεκινάμε με τη λέξη do
 - ακολουθούν ευθυγραμμισμένες σε γραμμές οι εντολές, χωρίς >> και >>= (που υπονοούνται)
 - η σύνταξη
command >>= \variable->
αντικαθίσταται από
variable <- command

```
f n =  
  logg("f(" ++ show n ++ ") was called. ") >>  
  return (2*n)  
g n =  
  logg("g(" ++ show n ++ ") was called. ") >>  
  return (n+1)
```

μετατρέπεται σε:

```
f n =  
  do logg("f(" ++ show n ++ ") was called. ")  
     return (2*n)  
g n =  
  do logg("g(" ++ show n ++ ") was called. ")  
     return (n+1)
```

```
f n =  
  logg("f(" ++ show n ++ ") was called. ") >>  
  return (2*n)
```

```
g n =  
  logg("g(" ++ show n ++ ") was called. ") >>  
  return (n+1)
```

μετατρέπεται σε:

```
f n =  
  do logg("f(" ++ show n ++ ") was called. ")  
     return (2*n)
```

```
g n =  
  do logg("g(" ++ show n ++ ") was called. ")  
     return (n+1)
```

```
exLog =  
  return 10 >>= \x->  
  f x >>= \y->  
  g y >>= \z->  
  return(x+y+z)
```

```
exLog =  
  do x<-return 10  
     y<-f x  
     z<-g y  
     return(x+y+z)
```

```
factorial 0 =  
  logg"... " >>  
  return 1
```

```
factorial 0 =  
  do logg"... "  
     return 1
```

```
factorial n =  
  logg"... ") >>  
  factorial(n-1) >>= \x->  
  return(x*n)
```

```
factorial n =  
  do logg"... ")  
     x<-factorial(n-1)  
     return(x*n)
```

```
exLog =  
  return 10 >>= \x->  
  f x >>= \y->  
  g y >>= \z->  
  return(x+y+z)
```

```
exLog =  
  do x<-return 10  
     y<-f x  
     z<-g y  
     return(x+y+z)
```

```
factorial 0 =  
  logg"... " >>  
  return 1
```

```
factorial 0 =  
  do logg"... "  
     return 1
```

```
factorial n =  
  logg"... ") >>  
  factorial(n-1) >>= \x->  
  return(x*n)
```

```
factorial n =  
  do logg"... ")  
     x<-factorial(n-1)  
     return(x*n)
```

```
exLog =  
  return 10 >>= \x->  
  f x >>= \y->  
  g y >>= \z->  
  return(x+y+z)
```

```
exLog =  
  do x<-return 10  
     y<-f x  
     z<-g y  
     return(x+y+z)
```

```
factorial 0 =  
  logg"... " >>  
  return 1
```

```
factorial 0 =  
  do logg"... "  
     return 1
```

```
factorial n =  
  logg"... ") >>  
  factorial(n-1) >>= \x->  
  return(x*n)
```

```
factorial n =  
  do logg"... ")  
     x<-factorial(n-1)  
     return(x*n)
```

```
exLog =  
  return 10 >>= \x->  
  f x >>= \y->  
  g y >>= \z->  
  return(x+y+z)
```

```
exLog =  
  do x<-return 10  
     y<-f x  
     z<-g y  
     return(x+y+z)
```

```
factorial 0 =  
  logg"... " >>  
  return 1
```

```
factorial 0 =  
  do logg"... "  
     return 1
```

```
factorial n =  
  logg"... ") >>  
  factorial(n-1) >>= \x->  
  return(x*n)
```

```
factorial n =  
  do logg"... ")  
     x<-factorial(n-1)  
     return(x*n)
```



```
exLog =  
  return 10 >>= \x->  
  f x >>= \y->  
  g y >>= \z->  
  return(x+y+z)
```

```
exLog =  
  do x<-return 10  
     y<-f x  
     z<-g y  
     return(x+y+z)
```

```
factorial 0 =  
  logg"... " >>  
  return 1
```

```
factorial 0 =  
  do logg"... "  
     return 1
```

```
factorial n =  
  logg"... ") >>  
  factorial(n-1) >>= \x->  
  return(x*n)
```

```
factorial n =  
  do logg"... ")  
     x<-factorial(n-1)  
     return(x*n)
```

```
exLog =  
  return 10 >>= \x->  
    f x >>= \y->  
      g y >>= \z->  
        return(x+y+z)
```

```
exLog =  
  do x<-return 10  
     y<-f x  
     z<-g y  
     return(x+y+z)
```

```
factorial 0 =  
  logg"... " >>  
  return 1
```

```
factorial 0 =  
  do logg"... "  
     return 1
```

```
factorial n =  
  logg"... ") >>  
  factorial(n-1) >>= \x->  
    return(x*n)
```

```
factorial n =  
  do logg"... ")  
     x<-factorial(n-1)  
     return(x*n)
```

```
exLog =  
  return 10 >>= \x->  
    f x >>= \y->  
      g y >>= \z->  
        return(x+y+z)
```

```
exLog =  
  do x<-return 10  
     y<-f x  
     z<-g y  
     return(x+y+z)
```

```
factorial 0 =  
  logg"... " >>  
  return 1  
factorial n =  
  logg"... ") >>  
  factorial(n-1) >>= \x->  
  return(x*n)
```

```
factorial 0 =  
  do logg"... "  
     return 1  
factorial n =  
  do logg"... ")  
     x<-factorial(n-1)  
     return(x*n)
```

```
exLog =  
  return 10 >>= \x->  
    f x >>= \y->  
      g y >>= \z->  
        return(x+y+z)
```

```
exLog =  
  do x<-return 10  
     y<-f x  
     z<-g y  
     return(x+y+z)
```

```
factorial 0 =  
  logg"... " >>  
  return 1
```

```
factorial 0 =  
  do logg"... "  
     return 1
```

```
factorial n =  
  logg"... ") >>  
  factorial(n-1) >>= \x->  
    return(x*n)
```

```
factorial n =  
  do logg"... ")  
     x<-factorial(n-1)  
     return(x*n)
```

```
exLog =  
  return 10 >>= \x->  
    f x >>= \y->  
      g y >>= \z->  
        return(x+y+z)
```

```
exLog =  
  do x<-return 10  
     y<-f x  
     z<-g y  
     return(x+y+z)
```

```
factorial 0 =  
  logg"... " >>  
  return 1
```

```
factorial 0 =  
  do logg"... "  
     return 1
```

```
factorial n =  
  logg"... " >>  
  factorial(n-1) >>= \x->  
    return(x*n)
```

```
factorial n =  
  do logg"... "  
     x<-factorial(n-1)  
     return(x*n)
```

```
exLog =  
  return 10 >>= \x->  
  f x >>= \y->  
  g y >>= \z->  
  return(x+y+z)
```

```
exLog =  
  do x<-return 10  
     y<-f x  
     z<-g y  
     return(x+y+z)
```

```
factorial 0 =  
  logg"... " >>  
  return 1
```

```
factorial 0 =  
  do logg"... "  
     return 1
```

```
factorial n =  
  logg"... ") >>  
  factorial(n-1) >>= \x->  
  return(x*n)
```

```
factorial n =  
  do logg"... ")  
     x<-factorial(n-1)  
     return(x*n)
```

Σύνταξη do

let

```
do let v = E
    κώδικας
ισοδυναμεί με
(\v->do κώδικας)E
```

Παράδειγμα:

```
exLog =
  do let x=10
      y<-f x
      z<-g y
      return(x+y+z)
```

```
do let v = E
    κώδικας
ισοδυναμεί με
(\v->do κώδικας)E
```

Παράδειγμα:

```
exLog =
  do let x=10
      y<-f x
      z<-g y
      return(x+y+z)
```


- Η σύνταξη `do` μοιάζει αλλά δεν είναι προστακτικός προγραμματισμός. Οι μεταβλητές δεν αντιστοιχούν σε θέσεις μνήμης!
- Αυτοσχέδιο `while`:

```
while test action =  
  do c<-test  
    if c then do action  
      while test action  
    else return 0
```

- Η σύνταξη `do` μοιάζει αλλά δεν είναι προστακτικός προγραμματισμός. Οι μεταβλητές δεν αντιστοιχούν σε θέσεις μνήμης!
- Αυτοσχέδιο `while`:

```
while test action =  
  do c<-test  
    if c then do action  
      while test action  
    else return 0
```

- Λάθος χρήση:

```
badfact n =  
  do let s = 1  
      while (return (n>0))  
          (do let s = s*n  
              let n = n-1  
              logg "X"  
            )  
      return s
```

- `badfact 0` επιστρέφει 1, αλλά `badfact 2` κολλάει!
- Single Assignment: κάθε νέα εμφάνιση του `n` είναι νέα μεταβλητή
- Μόνο αναδρομικές λύσεις!

- Λάθος χρήση:

```
badfact n =  
  do let s = 1  
      while (return (n>0))  
          (do let s = s*n  
              let n = n-1  
              logg "X"  
            )  
      return s
```

- `badfact 0` επιστρέφει 1, αλλά `badfact 2` κολλάει!
- Single Assignment: κάθε νέα εμφάνιση του `n` είναι νέα μεταβλητή
- Μόνο αναδρομικές λύσεις!

- Λάθος χρήση:

```
badfact n =  
  do let s = 1  
      while (return (n>0))  
          (do let s = s*n  
              let n = n-1  
              logg "X"  
            )  
      return s
```

- badfact 0 επιστρέφει 1, αλλά badfact 2 κολλάει!
- Single Assignment: κάθε νέα εμφάνιση του n είναι νέα μεταβλητή
- Μόνο αναδρομικές λύσεις!

- Λάθος χρήση:

```
badfact n =  
  do let s = 1  
      while (return (n>0))  
          (do let s = s*n  
              let n = n-1  
              logg "X"  
            )  
      return s
```

- badfact 0 επιστρέφει 1, αλλά badfact 2 κολλάει!
- Single Assignment: κάθε νέα εμφάνιση του n είναι νέα μεταβλητή
- Μόνο αναδρομικές λύσεις!

- Λάθος χρήση:

```
badfact n =  
  do let s = 1  
      while (return (n>0))  
          (do let s = s*n  
              let n = n-1  
              logg "X"  
            )  
      return s
```

- badfact 0 επιστρέφει 1, αλλά badfact 2 κολλάει!
- Single Assignment: κάθε νέα εμφάνιση του n είναι νέα μεταβλητή
- Μόνο αναδρομικές λύσεις!

- Ο κατασκευαστής `[]` είναι μονάδα:

```
instance Monad [] where
  return x = [x]
  m >>= k = concat (map k m)
```

- Χρησιμοποίηση για μη ντετερμινιστικούς υπολογισμούς:

```
f x = [x,x+1]
g x = [x,2*x]
s = do x<-return 5
      y<-f x
      z<-g y
      return z
```

αποτέλεσμα `s=[5,6,10,12]`

- Τετριμμένη μονάδα `Id`:

```
data Id a = Id a
instance Monad Id where
  return = Id
  (Id x) >>= k = k x
```


- Ο κατασκευαστής [] είναι μονάδα:

```
instance Monad [ ] where
  return x = [x]
  m >>= k = concat (map k m)
```

- Χρησιμοποίηση για μη ντετερμινιστικούς υπολογισμούς:

```
f x = [x,x+1]
g x = [x,2*x]
s = do x<-return 5
      y<-f x
      z<-g y
      return z
```

αποτέλεσμα s = [5 , 6 , 10 , 12]

- Τετριμμένη μονάδα Id:

```
data Id a = Id a
instance Monad Id where
  return = Id
  (Id x) >>= k = k x
```

- Ο κατασκευαστής [] είναι μονάδα:

```
instance Monad [ ] where
  return x = [x]
  m >>= k = concat (map k m)
```

- Χρησιμοποίηση για μη ντετερμινιστικούς υπολογισμούς:

```
f x = [x,x+1]
g x = [x,2*x]
s = do x<-return 5
      y<-f x
      z<-g y
      return z
```

αποτέλεσμα s=[5 , 6 , 10 , 12]

- Τετριμμένη μονάδα Id:

```
data Id a = Id a
instance Monad Id where
  return = Id
  (Id x) >>= k = k x
```

- Μέχρι τώρα δεν έχουμε επίδραση με το χρήστη κατά τη διάρκεια εκτέλεσης ενός προγράμματος
 - μη επαρκές για μεγάλα προγράμματα
- Η αλληλεπίδραση με το περιβάλλον δεν ταιριάζει στο συναρτησιακό στυλ:
`read - read`
 - η σειρά αποτίμησης επηρεάζει το αποτέλεσμα υπολογισμών
 - παρενέργειες: το παραπάνω δεν ισούται με 0
 - ακόμα χειρότερες παρενέργειες: `f = read + 42`

- Μέχρι τώρα δεν έχουμε επίδραση με το χρήστη κατά τη διάρκεια εκτέλεσης ενός προγράμματος
 - μη επαρκές για μεγάλα προγράμματα
- Η αλληλεπίδραση με το περιβάλλον δεν ταιριάζει στο συναρτησιακό στυλ:
`read - read`
 - η σειρά αποτίμησης επηρεάζει το αποτέλεσμα υπολογισμών
 - παρενέργειες: το παραπάνω δεν ισούται με 0
 - ακόμα χειρότερες παρενέργειες: $f = \text{read} + 42$

- Προσέγγιση (α) (ML, Lisp): αποδεχόμαστε τις παρενέργειες
- Προσέγγιση (β) (παλιά Haskell): μοντελοποιούμε την είσοδο και την έξοδο σαν σκληρούς άπειρους πίνακες
 - πρόβλημα με το χρονισμό των πράξεων: είσοδος μπορεί να είναι διαθέσιμη πριν αυτό να είναι επιθυμητό
- Μαθηματική προσέγγιση: οι συναρτήσεις `read` διαβάζουν τον "κόσμο" και οι συναρτήσεις `write` αλλάζουν τον "κόσμο":
`read :: World -> (InputType, World)`
`write :: (OutputType, World) -> World`
 - ο χρήστης πρέπει να εμποδιστεί από το να χρησιμοποιήσει τον ίδιο κόσμο δύο φορές: εφικτό μαθηματικά, αλλά ανέφικτο στην πραγματικότητα
- Λύση: χρήση ATΔ IO `a`

- Προσέγγιση (α) (ML, Lisp): αποδεχόμαστε τις παρενέργειες
- Προσέγγιση (β) (παλιά Haskell): μοντελοποιούμε την είσοδο και την έξοδο σαν οκνηρούς άπειρους πίνακες
 - πρόβλημα με το χρονισμό των πράξεων: είσοδος μπορεί να είναι διαθέσιμη πριν αυτό να είναι επιθυμητό
- Μαθηματική προσέγγιση: οι συναρτήσεις `read` διαβάζουν τον "κόσμο" και οι συναρτήσεις `write` αλλάζουν τον "κόσμο":
`read :: World -> (InputType, World)`
`write :: (OutputType, World) -> World`
 - ο χρήστης πρέπει να εμποδιστεί από το να χρησιμοποιήσει τον ίδιο κόσμο δύο φορές: εφικτό μαθηματικά, αλλά ανέφικτο στην πραγματικότητα
- Λύση: χρήση ATΔ IO `a`

- Προσέγγιση (α) (ML, Lisp): αποδεχόμαστε τις παρενέργειες
- Προσέγγιση (β) (παλιά Haskell): μοντελοποιούμε την είσοδο και την έξοδο σαν οκνηρούς άπειρους πίνακες
 - πρόβλημα με το χρονισμό των πράξεων: είσοδος μπορεί να είναι διαθέσιμη πριν αυτό να είναι επιθυμητό
- Μαθηματική προσέγγιση: οι συναρτήσεις `read` διαβάζουν τον "κόσμο" και οι συναρτήσεις `write` αλλάζουν τον "κόσμο":
`read :: World -> (InputType, World)`
`write :: (OutputType, World) -> World`
 - ο χρήστης πρέπει να εμποδιστεί από το να χρησιμοποιήσει τον ίδιο κόσμο δύο φορές: εφικτό μαθηματικά, αλλά ανέφικτο στην πραγματικότητα
- Λύση: χρήση ATΔ IO `a`

- Προσέγγιση (α) (ML, Lisp): αποδεχόμαστε τις παρενέργειες
- Προσέγγιση (β) (παλιά Haskell): μοντελοποιούμε την είσοδο και την έξοδο σαν οκνηρούς άπειρους πίνακες
 - πρόβλημα με το χρονισμό των πράξεων: είσοδος μπορεί να είναι διαθέσιμη πριν αυτό να είναι επιθυμητό
- Μαθηματική προσέγγιση: οι συναρτήσεις `read` διαβάζουν τον "κόσμο" και οι συναρτήσεις `write` αλλάζουν τον "κόσμο":
`read :: World -> (InputType, World)`
`write :: (OutputType, World) -> World`
 - ο χρήστης πρέπει να εμποδιστεί από το να χρησιμοποιήσει τον ίδιο κόσμο δύο φορές: εφικτό μαθηματικά, αλλά ανέφικτο στην πραγματικότητα
- Λύση: χρήση ATΔ IO `a`

- IO a: κώδικας που αλληλεπιδρά με το χρήστη και επιστρέφει τιμή τύπου a
- Μη επιστροφή τιμής → χρήση τύπου "μηδενικής πλειάδας" (). Όπως void στις C/C++/Java.
- IO μονάδα → σειρά εντολών είναι απόλυτα σαφής
- Εντολές εισόδου/εξόδου:
getChar :: IO Char
getLine :: IO String
putChar :: Char->IO()
putStr :: String->IO()
isEOF :: IO Bool
- Εισαγωγή τμήματος:
import IO

- IO a: κώδικας που αλληλεπιδρά με το χρήστη και επιστρέφει τιμή τύπου a
- Μη επιστροφή τιμής → χρήση τύπου "μηδενικής πλειάδας" (). Όπως void στις C/C++/Java.
- IO μονάδα → σειρά εντολών είναι απόλυτα σαφής

- Εντολές εισόδου/εξόδου:

```
getChar :: IO Char
getLine :: IO String
putChar :: Char->IO()
putStr  :: String->IO()
isEOF   :: IO Bool
```

- Εισαγωγή τμήματος:

```
import IO
```

- IO a: κώδικας που αλληλεπιδρά με το χρήστη και επιστρέφει τιμή τύπου a
- Μη επιστροφή τιμής → χρήση τύπου "μηδενικής πλειάδας" (). Όπως void στις C/C++/Java.
- IO μονάδα → σειρά εντολών είναι απόλυτα σαφής

- Εντολές εισόδου/εξόδου:

```
getChar :: IO Char
getLine :: IO String
putChar :: Char->IO()
putStr  :: String->IO()
isEOF   :: IO Bool
```

- Εισαγωγή τμήματος:

```
import IO
```

- IO a: κώδικας που αλληλεπιδρά με το χρήστη και επιστρέφει τιμή τύπου a
- Μη επιστροφή τιμής → χρήση τύπου "μηδενικής πλειάδας" (). Όπως void στις C/C++/Java.
- IO μονάδα → σειρά εντολών είναι απόλυτα σαφής
- Εντολές εισόδου/εξόδου:
getChar :: IO Char
getLine :: IO String
putChar :: Char->IO()
putStr :: String->IO()
isEOF :: IO Bool
- Εισαγωγή τμήματος:
import IO

- IO a: κώδικας που αλληλεπιδρά με το χρήστη και επιστρέφει τιμή τύπου a
- Μη επιστροφή τιμής → χρήση τύπου "μηδενικής πλειάδας" (). Όπως void στις C/C++/Java.
- IO μονάδα → σειρά εντολών είναι απόλυτα σαφής
- Εντολές εισόδου/εξόδου:
getChar :: IO Char
getLine :: IO String
putChar :: Char->IO()
putStr :: String->IO()
isEOF :: IO Bool
- Εισαγωγή τμήματος:
import IO

```
import IO
copy =
  do e<-isEOF
    if e then do return ()
      else do c<-getChar
              putChar c
              copy
```

- Είσοδος και έξοδος χωρίς file handles:

```
readFile :: FilePath -> IO String
```

```
writeFile :: FilePath -> String -> IO ()
```

```
appendFile :: FilePath -> String -> IO ()
```

- Υπάρχει και interface για άνοιγμα αρχείων με handles όμοιο με αυτό της C

- Είσοδος και έξοδος χωρίς file handles:

```
readFile :: FilePath -> IO String
```

```
writeFile :: FilePath -> String -> IO ()
```

```
appendFile :: FilePath -> String -> IO ()
```

- Υπάρχει και interface για άνοιγμα αρχείων με handles όμοιο με αυτό της C

- Χρησιμοποιούμε μονάδες για να εμπλουτίσουμε τις συναρτήσεις μας με καινούργια λειτουργικότητα διαχωρισμένη από τη βασική τους λειτουργία
- Μία μονάδα είναι ένας μοναδιαίος κατασκευαστής τύπου `m` συνοδευόμενος από συναρτήσεις `return` και `>>=` που ικανοποιούν συγκεκριμένες ιδιότητες
- Η κλάση μοναδιαίων κατασκευαστών `Monad` της Haskell υπερφορτώνει αυτές τις συναρτήσεις
- Η σύνταξη `do` για τις μονάδες απλοποιεί σημαντικά τον κώδικα
- Η σύνταξη `do` μοιάζει αλλά δεν είναι προστακτικός προγραμματισμός. Δεν υπάρχει κατάσταση και μία μεταβλητή παίρνει τιμή μόνο μία φορά
- Η βασική χρήση των μονάδων στη Haskell είναι η είσοδος/έξοδος που γίνεται με τη βοήθεια του ΑΤΔ/μονάδας `IO`

- Χρησιμοποιούμε μονάδες για να εμπλουτίσουμε τις συναρτήσεις μας με καινούργια λειτουργικότητα διαχωρισμένη από τη βασική τους λειτουργία
- Μία μονάδα είναι ένας μοναδιαίος κατασκευαστής τύπου `m` συνοδευόμενος από συναρτήσεις `return` και `>>=` που ικανοποιούν συγκεκριμένες ιδιότητες
- Η κλάση μοναδιαίων κατασκευαστών `Monad` της Haskell υπερφορτώνει αυτές τις συναρτήσεις
- Η σύνταξη `do` για τις μονάδες απλοποιεί σημαντικά τον κώδικα
- Η σύνταξη `do` μοιάζει αλλά δεν είναι προστακτικός προγραμματισμός. Δεν υπάρχει κατάσταση και μία μεταβλητή παίρνει τιμή μόνο μία φορά
- Η βασική χρήση των μονάδων στη Haskell είναι η είσοδος/έξοδος που γίνεται με τη βοήθεια του ΑΤΔ/μονάδας `IO`

- Χρησιμοποιούμε μονάδες για να εμπλουτίσουμε τις συναρτήσεις μας με καινούργια λειτουργικότητα διαχωρισμένη από τη βασική τους λειτουργία
- Μία μονάδα είναι ένας μοναδιαίος κατασκευαστής τύπου `m` συνοδευόμενος από συναρτήσεις `return` και `>>=` που ικανοποιούν συγκεκριμένες ιδιότητες
- Η κλάση μοναδιαίων κατασκευαστών `Monad` της Haskell υπερφορτώνει αυτές τις συναρτήσεις
- Η σύνταξη `do` για τις μονάδες απλοποιεί σημαντικά τον κώδικα
- Η σύνταξη `do` μοιάζει αλλά δεν είναι προστακτικός προγραμματισμός. Δεν υπάρχει κατάσταση και μία μεταβλητή παίρνει τιμή μόνο μία φορά
- Η βασική χρήση των μονάδων στη Haskell είναι η είσοδος/έξοδος που γίνεται με τη βοήθεια του ΑΤΔ/μονάδας `IO`

- Χρησιμοποιούμε μονάδες για να εμπλουτίσουμε τις συναρτήσεις μας με καινούργια λειτουργικότητα διαχωρισμένη από τη βασική τους λειτουργία
- Μία μονάδα είναι ένας μοναδιαίος κατασκευαστής τύπου `m` συνοδευόμενος από συναρτήσεις `return` και `>>=` που ικανοποιούν συγκεκριμένες ιδιότητες
- Η κλάση μοναδιαίων κατασκευαστών `Monad` της Haskell υπερφορτώνει αυτές τις συναρτήσεις
- Η σύνταξη `do` για τις μονάδες απλοποιεί σημαντικά τον κώδικα
- Η σύνταξη `do` μοιάζει αλλά δεν είναι προστακτικός προγραμματισμός. Δεν υπάρχει κατάσταση και μία μεταβλητή παίρνει τιμή μόνο μία φορά
- Η βασική χρήση των μονάδων στη Haskell είναι η είσοδος/έξοδος που γίνεται με τη βοήθεια του ΑΤΔ/μονάδας `IO`

- Χρησιμοποιούμε μονάδες για να εμπλουτίσουμε τις συναρτήσεις μας με καινούργια λειτουργικότητα διαχωρισμένη από τη βασική τους λειτουργία
- Μία μονάδα είναι ένας μοναδιαίος κατασκευαστής τύπου `m` συνοδευόμενος από συναρτήσεις `return` και `>>=` που ικανοποιούν συγκεκριμένες ιδιότητες
- Η κλάση μοναδιαίων κατασκευαστών `Monad` της Haskell υπερφορτώνει αυτές τις συναρτήσεις
- Η σύνταξη `do` για τις μονάδες απλοποιεί σημαντικά τον κώδικα
- Η σύνταξη `do` μοιάζει αλλά δεν είναι προστακτικός προγραμματισμός. Δεν υπάρχει κατάσταση και μία μεταβλητή παίρνει τιμή μόνο μία φορά
- Η βασική χρήση των μονάδων στη Haskell είναι η είσοδος/έξοδος που γίνεται με τη βοήθεια του ΑΤΔ/μονάδας `IO`

- Χρησιμοποιούμε μονάδες για να εμπλουτίσουμε τις συναρτήσεις μας με καινούργια λειτουργικότητα διαχωρισμένη από τη βασική τους λειτουργία
- Μία μονάδα είναι ένας μοναδιαίος κατασκευαστής τύπου `m` συνοδευόμενος από συναρτήσεις `return` και `>>=` που ικανοποιούν συγκεκριμένες ιδιότητες
- Η κλάση μοναδιαίων κατασκευαστών `Monad` της Haskell υπερφορτώνει αυτές τις συναρτήσεις
- Η σύνταξη `do` για τις μονάδες απλοποιεί σημαντικά τον κώδικα
- Η σύνταξη `do` μοιάζει αλλά δεν είναι προστακτικός προγραμματισμός. Δεν υπάρχει κατάσταση και μία μεταβλητή παίρνει τιμή μόνο μία φορά
- Η βασική χρήση των μονάδων στη Haskell είναι η είσοδος/έξοδος που γίνεται με τη βοήθεια του ΑΤΔ/μονάδας `IO`